

Kokkola-Ykspihlaja toiminnallinen parantaminen

Suunnittelukohde 1/2019

Hankkeella on tavoitteena parantaa rautatieliikenteen turvallisuutta ja tavaraliikenteen kapasiteettia sekä matkustajaliikenteen palvelutasoa.

NYKYTILA

Satamien maaliikenneyhteyksien toimivuus on elinehto Suomen logistiselle kilpailukyvyllä. Kokkolan sataman kautta on rautateillä viime vuosina kulkenut 3,5–9,0 Mtn tavaraa vuosittain. Keskeisiä tavaravirtoja ovat transi-toimukset Kostamuksesta sekä Suomen kaivoksia ja muuta teollisuutta palvelevat tavaravirrat. Kokkolan sataman ratapihojen sekä Kokkola–Ykspihlaja-rataosan välityskyky ei nykyisellään pysty palvelemaan kuljetusvirtojen lisäystä.

Kokkolan ja Ykspihlajan sataman väli on sähköistetty vuonna 2010. Rataosan pituus on 5 km ja suurin sallittu akselipaino on 22,5 tonnia. Kokkolan asemaa käyttää vuosittain noin 260 000 matkustajaa. Aseman esteettömyydessä on ongelmia, sillä laiturit ovat matalia, tunneliyhteys välilaiturille puuttuu eikä välilaiturilla ole katosta. Ratapihan alikulun puuttuminen hidastaa maankäytön kehitystä

HANKE JA TAVOITTEET

Hanke sisältää Kokkolan ratapihan raidemuutokset sisältäen henkilöliikenteen palvelutason parantamisen ja maankäytön kehittämismahdollisuuksien tukemisen (asematunneli laitureille ja ratapihan eteläpuolelle sekä laitureiden korotus) sekä yhteyshankkeet kuten saatto-liikenteen ja taseisteysturvallisuuden parantamisen, Kokkola–Ykspihlaja välin perusparannustarpeet, kaksoisraiteen rakentamisen välille Kokkola–Ykspihlaja, Vaaran ratapihan muutostyöt sekä valtion rataverkkoon kuuluvien Kanta- ja Syväsataman raiteistojen muutostyöt sekä omistusrajojen selkeyttämisen. Em. valtion rataverkon muutokset mahdollistavat yhdistettyjen kuljetusten terminaalin sijoittamisen Kokkolaan sekä sataman laajennustarpeiden liittymisen valtion rataverkkoon

AIKATAULU

- Hankkeen yleissuunnittelu on valmistunut 10/2014.
- Kokkolan liikennepaikan raiteistonkäyttöselvitys on valmistunut 12/2017.
- Vuonna 2018 on toteutettu osittainen päällysrakenteen vaihto pohjavesisuojausineen.
- Tällä hetkellä ei ole suunnittelua käynnissä

KUSTANNUKSET

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 100,5 M€ (MAKU 130; 2010=100). Hanke voidaan jakaa vaiheittaviin toiminnallisiin osiin, joiden kustannukset ovat:

- Uuden tankkauspaikan rakentaminen Ykspihlajan väliratapihalle sekä väliratapihan muutostyöt 10,5 M€
- Ykspihlajan tavararatapihan muutostyöt 28,7 M€
- Kokkolan ratapihan muutostyöt 42,7 M€. (Voidaan vaiheistaa, arvio sisältää alikulun. Alikulun kustannusjaosta kaupungin kanssa ei ole sovittu.)
- Kokkola–Ykspihlaja välin kaksoisraide sekä nykyisen raiteen päällysrakenteen uusiminen 18,6 M€

VAIKUTUKSET

- + Liikenteellisesti suurimmat vaikutukset ovat Ykspihlajan ratapihan välityskykyä parantavilla toimenpiteillä, jotka mahdollistavat rautatieliikenteen kasvamisen teollisuuden tarpeita vastaavaksi. Investoinnit ovat välttämättömiä kasvavan liikenteen hoitamiseksi. Ykspihlajan sataman kautta kulkevien kuljetusten tehokkuus paranee, kun veturinvaihtoa ei enää tarvita. Ykspihlajan laajennettava ratapiha voi hoitaa suuremman osan tavaraliikenteen operaatioista.
- + Turvalaitteiden ja eritasojärjestelyjen rakentaminen parantaa alueen toimivuutta ja turvallisuutta.
- + Henkilöliikenteen olosuhteet ja esteettömyys paranevat Kokkolassa ratapihan muutosten myötä. HeVa onnettomuusvähenemää ei ole laskettu.
- + Muutokset tukevat maankäytön kehittämistä ratapihan molemmin puolin
- + Melusuojausten määrä [900 m], melulta suojattavien ihmisten määrä ei ole määritetty.
- + Pohjavesisuojausten määrä [2300m]

Hankkeen hyötykustannussuhde on 0,59 kaikkien toimenpiteiden osalta. Tämä ei sisällä maankäytön hyötyjen arvoa. Kokkolan satamakuljetusten liikenteen kasvu merkitsee koko logistiikkaketjulle noin 90 M€/v liikevaihtoa. Myös ratamaksu ja -vero kasvavat useilla miljoonilla euroilla.